

gemeente **Oosterhout**

Collegevoorstel

Zaak : Impact coronacrisis cultureel-maatschappelijke
voorzieningen

Zaaknummer : 240038

Datum: 14 september 2020	Auteur: Bart de Looff	Bereikbaar 14 0162
Status: Openbaar	Team: Sociaal Domein Beleid	Handtekening

Onderwerp:

Impact coronacrisis cultureel-maatschappelijke voorzieningen

Geraadpleegde collega's:

Sandor Meuwissen, Rutger van den Assem en Glencora Soentpiet (Sociaal Domein Beleid).

Sandra den Ridder (Buiten Projecten).

Leonard van Geldorp en Angely van Gool (Bestuur, Control en Advies).

Mariette Bakkenist (Communicatie).

Nicole Heijnen (Vastgoed, Facility, Secretariaat).

Raymond Mentink (Vastgoed).

Conclusie raadpleging: Men is akkoord.

Communicatie: ja d.m.v.: openbare besluitenlijst.

Bijlagen:

☐ Brief door college

☐ Brief aan gemeenteraad

☐ Brief beantwoording vragen ex art 41

☐ Nota voor de raad

☐ Overige bijlagen:

Behandeling in / door:

☐ Raad

☐ Ondernemingsraad

Datum:

Aard behandeling:

Portefeuillehouder

Piena

Geheimhouding op	Titel	Grondslag art. 10 Wob	Tot wanneer	Moet raad bekrachten?

Wij verzoeken u om bij communicatie rondom deze aanvraag het zaaknummer 240038 te vermelden.

COLLEGE VOORSTEL

Datum: 14 september 2020

Openbaar

Bis-nummer:

Onderwerp:

Impact coronacrisis cultureel-maatschappelijke voorzieningen

Voorstel:

1. als tegemoetkoming in het exploitatietekort (als gevolg van de coronacrisis) alle cultureel-maatschappelijke instellingen die een pand van de gemeente huren (met uitzondering van de bibliotheek en het theater) de huur voor drie maanden kwijtschelden (totaal € 87.189);
2. als tegemoetkoming in het exploitatietekort (als gevolg van de coronacrisis) de bibliotheek de huur voor één maand kwijtschelden (totaal € 19.591);
3. als tegemoetkoming in het exploitatietekort (als gevolg van de coronacrisis) van dorpshuis Den Brink en Brabants museum Oud Oosterhout een aanvullende subsidie verstrekken ter hoogte van 3 maanden huur (totaal € 14.375).

Samenvatting

Tijdens de coronacrisis hebben alle cultureel-maatschappelijke instellingen (met uitzondering van de bibliotheek) 2,5 maand hun deuren moeten sluiten (bibliotheek 1 maand). Het gaat om de volgende instellingen:

- 3 Dorpshuizen (Den Brink, De Klip en Oostquartier)
- 2 Musea (Speelgoed- en carnavalsmuseum Op Stelten en Brabantsmuseum Oud Oosterhout)
- 1 Cultureel centrum (De Pannehoef)
- 1 Centrum voor de Kunsten (h19)
- 1 Bibliotheek (Theek 5)
- 1 Theater (Theater de Bussel)

Een direct gevolg van de sluiting is het verlies aan inkomsten (misgelopen inkomsten bar, verhuur activiteiten, entreegelden/lidmaatschapsgelden en/of diensten) en extra uitgaven. Door de nog altijd geldende RIVM maatregelen zien de instellingen het exploitatietekort verder oplopen.

Geadviseerd wordt om bovenstaande cultureel-maatschappelijke instellingen financieel te ondersteunen. Het theater heeft inmiddels al een financiële tegemoetkoming ontvangen van € 35.000 en wordt daarom in dit voorstel verder buiten beschouwing gelaten.

Aanleiding

Alle cultureel-maatschappelijke instellingen (met uitzondering van de bibliotheek) hebben gedurende 2,5 maand hun deuren moeten sluiten vanwege de corona pandemie. Vanaf juni zijn ze weer (beperkt) open. Voor de bibliotheek geldt dat ze na 1 maand al weer beperkt open waren (Theek Away Loket). Vanwege de RIVM maatregelen kunnen deze instellingen minder mensen ontvangen en vinden er minder activiteiten plaats. De sluiting heeft geleid tot een verlies aan inkomsten, terwijl de vaste lasten gelijk bleven. Een exploitatietekort is het gevolg. De beperkte openstelling / dienstverlening laat het exploitatietekort verder oplopen. Bijna alle instellingen hebben een tegemoetkoming ter hoogte van € 4.000 van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland ontvangen. Hiermee kunnen ze een klein deel van het exploitatietekort opvangen.

Voor een aantal instellingen geldt dat het water hen letterlijk aan de lippen staat. Zij geven aan het exploitatietekort niet met eigen middelen (reserves) te kunnen opvangen. Uitzondering hierop zijn de twee musea, dorpshuis Den Brink en de bibliotheek. Zij hebben wel nog voldoende armslag, maar ook bij enkele van hen komt daar het voortbestaan op termijn mogelijk in gevaar. Zeker ook omdat de meeste voor een groot deel afhankelijk zijn van vrijwilligers die voor een groot deel behoren tot de risicogroep. Ze geven daarom allemaal aan financiële ondersteuning van de gemeente nodig te hebben/dan wel zeer te waarderen. Zeker ook de proactieve houding die de gemeente hiermee aanneemt wordt zeer gewaardeerd en neemt ook een stuk zorg bij ze weg.

Welke data is gebruikt en op welke manier wordt de uitvoering gemonitord?

Alle instellingen zijn gevraagd om een inschatting te maken van de impact van de coronacrisis op hun exploitatie. Hieronder volgt een toelichting per instelling. Het definitieve financiële resultaat zal echter pas in 2021 bekend zijn. Bij een dan eventueel gebleken positief exploitatieresultaat zal dit worden meegenomen in de definitieve subsidievaststelling van de betreffende instelling.

Dorpshuizen

Vanwege de sluiting van de dorpshuizen in de periode van maart tot juni 2020 hebben de dorpshuizen geen inkomsten gehad uit de bar en uit de verhuur van ruimten en activiteiten. Hierdoor valt een groot deel van de exploitatie weg in deze maanden. De inkomstenderving bij dorpshuis de Klip is € 12.500, bij dorpshuis Oostquartier € 13.000 en bij dorpshuis den Brink € 27.000. Door alle geldende beperkingen is de verwachting daarnaast dat de inkomsten de rest van het jaar lager zullen zijn dan gebruikelijk.

Musea

Vanwege de sluiting van de musea in de periode van maart tot juni 2020 hebben de beide musea in deze periode geen inkomsten gehad uit entreekaarten en horeca. Dit levert alleen al een inkomstenderving op van € 36.000 voor het Speelgoedmuseum en € 24.000 voor Brabants museum Oud Oosterhout. Door alle geldende beperkingen is de verwachting dat de inkomsten ook de rest van het jaar lager zullen zijn dan gebruikelijk.

Cultureel centrum (De Pannehoef)

Vanwege de sluiting van De Pannehoef in de periode van maart tot juni 2020 heeft zij geen inkomsten gehad uit verhuur van ruimten, horeca en activiteiten. Dit alleen al levert een inkomstenderving op van € 24.000. Door alle geldende beperkingen is de verwachting dat de inkomsten ook de rest van het jaar lager zullen zijn dan gebruikelijk.

Centrum voor de kunsten (h19)

In de periode van maart tot juni 2020 hebben er geen lessen kunnen plaatsvinden in het pand van h19. h19 heeft heel snel ingezet op digitale lessen. Hier zijn dan ook kosten voor gemaakt om dit te kunnen realiseren. Dit heeft wel tot gevolg gehad dat er relatief beperkt om restitutie van lesgeld is gevraagd en is toegekend. Daarnaast heeft in deze periode ook de dienstverlening aan de scholen en andere cultureel maatschappelijke instellingen stilgelegen. Door goede onderhandelingen met onderwijs en uitvoeringspartners is de uiteindelijke schade door alle partijen gedeeld. Dit betekend voor h19 wel dat de planning weer opnieuw gemaakt moest worden. De afwerking daarvan loopt nog door in het complete huidige schooljaar. De schade als gevolg van de coronacrisis wordt op dit moment berekend op € 20.500 voor heel 2020.

Bibliotheek

De periode dat de bibliotheek fysiek gesloten is geweest is slechts beperkt geweest tot een aantal weken. Theek 5 is immers medio april al gestart met het Take Away loket. Om dit te kunnen realiseren zijn procedures en systemen aangepast wat extra kosten met zich mee heeft gebracht. Daarnaast zijn inkomsten uit activiteiten afgenomen en heeft ook de dienstverlening aan hoofdzakelijk het onderwijs stilgelegen. Tot slot zijn ook de inkomsten van de VVV afgenomen (provisie op winkel en arrangementen/evenementen). De schade als gevolg van de coronacrisis wordt op dit moment berekend op € 24.000 voor heel 2020.

Welke externe belanghebbenden zijn betrokken en hoe is het proces gevoerd?

De externe belanghebbenden zijn de besturen en management van bovenstaande cultureel-maatschappelijke instellingen. De instellingen zijn bezocht en verzocht een financiële inschatting te maken van de impact van de coronacrisis op hun exploitatie.

Wat willen we gaan doen?

De gemeente verstrekt jaarlijks een exploitatiesubsidie aan bovenstaande cultureel maatschappelijke instellingen. Alle instellingen, met uitzondering van de dorpshuis Den Brink en Brabantsmuseum Oud Oosterhout, huren een pand van de gemeente Oosterhout en betalen daarvoor een kostprijs dekkende huur aan de gemeente.

In lijn met de eerdere besluitvorming rondom de sportverenigingen is het voorstel om de instellingen die een pand van de gemeente huren als tegemoetkoming in het exploitatietekort drie maanden huur kwijt te schelden en om dorps huis Den Brink en Brabants museum Oud Oosterhout (geen gemeentelijk eigendom) een aanvullende subsidie te verstrekken ter hoogte van drie maanden huur. Gezien de beperktere financiële impact op de bibliotheek en het feit dat zij al weer eerder beperkt open zijn gegaan, wordt voorgesteld om hen slechts één maand huur kwijt te schelden.

Concreet houdt het voorstel het volgende in:

Wat	Wie	Som p/mnd	Aantal maanden	Bedrag
Kwijtschelding 3 mnd huur	Dorps huis De Klip	€ 3.313,00	3	€ 9.939,00
Kwijtschelding 3 mnd huur	Dorps huis Oostquartier	€ 3.187,00	3	€ 9.561,00
Kwijtschelding 3 mnd huur	Speelgoedmuseum	€ 8.088,00	3	€ 24.264,00
Kwijtschelding 3 mnd huur	De Pannehoef	€ 7.751,00	3	€ 23.253,00
Kwijtschelding 3 mnd huur	h19 Centrum voor de Kunsten	€ 6.724,00	3	€ 20.172,00
Kwijtschelding 1 mnd huur	Bibliotheek Theek 5	€ 19.591,00	1	€ 19.591,00
Subtotaal				€ 106.780,00
Subsidie 3 mnd huur	Dorps huis Den Brink	€ 3.125,00	3	€ 9.375,00
Subsidie 3 mnd huur	Brabants museum Oud Oosterhout	€ 1.666,67	3	€ 5.000,00
Subtotaal				€ 14.375,00
Totaal				€ 121.155,00

Afweging van argumenten voor en tegen?

Eenzijds kan als argument worden gebruikt dat het verlies een exploitatierisico is wat ligt bij de besturen van de cultureel-maatschappelijke instellingen zelf. Anderzijds is deze coronacrisis dermate uniek en heeft het zo een grote impact dat van een normaal exploitatierisico niet gesproken kan worden.

De instellingen richten zich op het verbinden van mensen en het versterken van de sociale cohesie in de gemeente Oosterhout. Ze dragen bij aan het in stand houden van een adequate culturele infrastructuur. Daarnaast hebben ze een rol in het bevorderen van samenwerking en verbindingen tussen welzijn, gezondheidszorg, cultuur, onderwijs en bedrijfsleven. Ook hebben ze geen commercieel karakter en leveren vrijwilligers een grote bijdrage aan het draaiende houden van deze instellingen. De instellingen zijn in het licht van bovenstaande belangrijk voor onze gemeente. Eerder is ook besloten om de huur aan de sportverenigingen kwijt te schelden. Het ligt daarom voor de hand om in het kader van eenduidigheid ook de cultureel-maatschappelijke instellingen in deze bijzondere situatie financieel te ondersteunen.

Wat mag het kosten en waar gaan we het van betalen

De totale kosten zijn € 121.155, als nadeel op te nemen bij de tweede concernrapportage.

Het kabinet stelt via de algemene uitkering van het gemeentefonds € 137 miljoen beschikbaar om gemeenten te compenseren voor de extra uitgaven aan de cultureel-maatschappelijke instellingen. In de septembercirculaire zal duidelijk worden wat dit voor de gemeente Oosterhout betekent.

Risico's?

Een goede communicatie is van belang om uit te leggen waarom de gemeente deze instellingen financieel ondersteunt. Mocht bij de vaststelling van de subsidies (na afloop van het jaar) van bovengenoemde instellingen blijken dat de tegemoetkoming van de gemeente niet (geheel) nodig is geweest, dan zal deze worden teruggevorderd.

Communicatie

Via openbare bekendmaking. De instellingen worden na besluit z.s.m. geïnformeerd.

Kernboodschap:

Tijdens de coronacrisis hebben ook de cultureel-maatschappelijke instellingen (dorpshuizen, musea, culturele centra en bibliotheek) hun deuren moeten sluiten. Een direct gevolg van de sluiting is het verlies aan inkomsten (misgelopen inkomsten bar, verhuur activiteiten, entreegelden/lidmaatschapsgelden en/of diensten), terwijl de vaste lasten gelijk zijn gebleven. Hierdoor dreigt een exploitatietekort voor deze instellingen met mogelijke sluiting tot gevolg. Daarom heeft de gemeente besloten deze instellingen financieel te ondersteunen door huurders van gemeentelijke panden één tot drie maanden huur kwijt te schelden en huurders van panden die geen gemeentelijk eigendom zijn drie maanden huur te compenseren. De sportverenigingen in de gemeente Oosterhout zijn al in eerder stadium op een soort gelijke wijze ondersteund.